

بررسی میزان رضایت والدین بیماران از یک روش نوین آموزشی درمانی جهت دستیاران تخصصی بخش دندانپزشکی کودکان

حمیدرضا پوراسلامی^{۱*}، فاطمه جهانی مقدم^۲، فاطمه السادات سجادی^۲، الهام فرج گیسو^۲
لیلی شفیعی^۲، علی برخوری^۲

۱. متخصص دندانپزشکی کودکان، دانشیار، گروه دندانپزشکی کودکان، مرکز تحقیقات بیماری‌های دهان و دندان، دانشکده دندانپزشکی کرمان، کرمان، ایران
 ۲. متخصص دندانپزشکی کودکان، استادیار، گروه دندانپزشکی کودکان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران
 ۳. متخصص بیهوشی، استادیار، گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران
- * دریافت مقاله: ۹۱/۵/۲۶ ۰ پذیرش مقاله: ۹۱/۴/۲۶ آخرین اصلاح مقاله: ۹۱/۵/۲۴

زمینه و هدف: کترول رفتار کودکان کم سن و کودکان ناتوان ذهنی و یا جسمی در کلینیک دندانپزشکی همیشه یکی از چالش‌های بزرگ فرا روی درمانگر بوده است؛ به طوری که علاوه بر تأثیر گذاری بر کمیت و کیفیت درمان، در اکثر موقع رضایتمندی والدین را از خدمات انجام شده در پی نداشته است. هدف از این مطالعه، بررسی کارامدی درمان دندانپزشکی کودکان تحت آرامبخشی و بیهوشی عمومی با گاز نیتروس اکسید (N₂O Nitrous oxide) یا به عنوان یک روش نوین در ارتقای کمیت و کیفیت آموزش دستیاران تخصصی از طریق بررسی میزان پذیرش و رضایتمندی والدین کودکان از درمان دندانپزشکی فرزندشان بود.

روش کار: این مطالعه توصیفی و مقطعی، در بخش کودکان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام شد. در این راستا، سی کودک و نوجوان ۴/۵ تا ۱۶ ساله، که به علت صغر سن یا ناتوانی ذهنی و جسمی در کلینیک‌های دندانپزشکی پذیرش نشده بودند، در واحد دندانپزشکی بیمارستانی دانشکده دندانپزشکی کرمان تحت بیهوشی و کاربرد گاز نیتروس اکسید درمان‌های دندانپزشکی را دریافت کردند؛ سپس، والدین این کودکان به کمک پرسشنامه میزان پذیرش و رضایتمندی خود را از درمان‌های ارایه شده بیان داشتند. داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و روش‌های آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: بیش از ۸۰ درصد والدین از این روش درمان رضایت داشتند و میزان کاهش اضطراب فرزند خود را خوب ارزیابی کردند؛ حتی ۹۶ درصد آن‌ها میزان رضایت خود را با نمره ۸ الی ۱۰ نشان دادند. بیشترین درمان‌های انجام شده برای این کودکان ترمیم دندان و کشیدن دندان‌های غیر قابل نگهداری بود. نتیجه‌گیری: این روش درمانی را به دلیل نوین بودن از جنبه آموزشی و نیز به دلیل راحتی بیمار و آسایش خاطر والدین، می‌توان در همه دانشکده‌های دندانپزشکی کشور توصیه نمود.

کلید واژه‌ها: رضایتمندی، دندانپزشکی کودکان، کرمان، بیهوشی، والدین

* نویسنده مسؤول: گروه دندانپزشکی کودکان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

• Email: hamid42pour@yahoo.com • تلفن: ۰۳۴۱-۲۱۱۸۰۷۴ • نامبر: ۰۳۴۱-۲۱۱۸۰۷۳

مقدمه

دندان‌ها کودک را مستأصل ساخت، به ناچار به کلینیک مراجعه می‌کنند؛ در چنین شرایطی آستانه تحمل درد کودک پایین آمده است و در شرایط بسیار سختی باید کودک را در روی صندلی دندان‌پزشکی مهار نمود تا تزریق داروی بی‌حسی و درمان‌های دندان‌پزشکی متعاقب تزریق را دریافت نماید. در خاتمه درمان نیز کودک و والدین او با شرایط روحی نامناسبی کلینیک را ترک می‌کنند و درمان‌گر نیز بسیار خسته باید بیمار بعدی را پذیرش کند.

ورود گاز نیتروس اکسید (Nitrous oxide) یا N_2O به دنیای پزشکی و کاربرد آن به همراه اکسیژن برای آرام بخشی بیماران در طی درمان‌های مختلف و سپس شناخت و کاربرد داروهای بیهوشی عمومی سبب بروز انقلابی در جراحی‌ها و درمان‌های مختلف گردید (۱). نیتروس اکسید گازی بدون رنگ، خشی و کمی سنگین‌تر از هواست که به سرعت از ریه‌ها جذب شده، به طور فیزیکی در سرم خون حل و حمل می‌شود و دفع آن نیز از ریه‌ها انجام می‌گیرد. مکانیسم اثر این گاز تضعیف سیستم عصبی مرکزی است که سبب تغییر آگاهی و عملکرد حرکتی می‌گردد؛ البته، آنالژزی نیز محدودی ایجاد می‌کند و همچنین سبب کاهش برونو ده قلبی شده، مقاومت عروق محیطی را افزایش می‌دهد که این عوارض از اهمیت زیادی برخوردار نیست. در استفاده کلینیکی با غلط‌تگه مناسب، این گاز هیچ‌گونه تأثیر سمی برای بیمار ندارد (۱).

در مطالعات اخیر حیطه دندان‌پزشکی، به ویژه به هنگام انجام درمان دندان‌های کودکان کم سن و یا کودکان و نوجوانان عقب مانده ذهنی و جسمی کاربرد گاز نیتروس اکسید و استفاده از بیهوشی عمومی، مدل نظر بسیاری از کلینیک‌های آموزشی و درمانی دندان‌پزشکی قرار گرفته است. کلینیک‌های آموزشی و درمانی دندان‌پزشکی دندان‌پزشکی کودکان، خدمات دندان‌پزشکی را تحت بیهوشی عمومی به کودکان نیازمند درمان ارایه می‌نمایند (۲). در سوئد نیز ۳۰ مرکز تخصصی دندان‌پزشکی کودکان از گاز نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی استفاده می‌کنند (۳).

درمان‌های دندان‌پزشکی نظیر ترمیم دندان‌های پوسیده، درمان عصب دندان‌ها، کشیدن دندان‌های غیر قابل نگهداری و جرم گیری دندان‌ها، بنا بر ماهیت خود همیشه برای بیماران درمان هایی دردناک و ناخوشایند بوده‌اند. در کودکان و نوجوانان انجام این درمان‌ها به خاطر سن این گروه مشکل است؛ ابتلا به بعضی اختلالات سیستمیک نیز پذیرش درمان‌ها را مشکل‌تر می‌سازد؛ به ویژه که کودکان نسبت به بزرگسالان توانایی کمتری برای رعایت بهداشت دهان و حفظ سلامت دندان‌های خود دارند. از این روست که دندان‌های آن‌ها بیشتر پوسیده می‌شود و در نتیجه بیشتر نیازمند درمان دندان‌پزشکی می‌شوند.

یکی از مقوله‌های دندان‌پزشکی این گونه کودکان، کنترل رفتار آن‌ها در کلینیک‌های دندان‌پزشکی، به خصوص کلینیک‌های آموزشی، می‌باشد؛ به نحوی که آن‌ها بدون بروز رفتار منفی و با ترس و اضطراب کمتر، درمان‌ها را پذیرا شوند. روش‌های متعددی برای ارتباط برقرار کردن با کودک، جلب همکاری او در کلینیک و کنترل رفتار وی به کار برده می‌شود تا کودک نگرشی مثبت به درمان‌ها پیدا کرده، درمان‌ها را تحت تزریق داروهای بی‌حسی موضعی پذیرد. این روش‌ها به طور کلی تعديل رفتار (Behavior modification) نامیده Tell-show-do می‌شود و شامل روش‌هایی همچون Retraining، Modeling، Positive reinforcement

و Voice control می‌باشند (۱). اما با وجود کاربرد چنین روش‌هایی، همیشه کنترل رفتار این کودکان موفقیت آمیز نیست و عدم رضایت کودک و والدین او را به دنبال دارد؛ به همین دلیل است تاکنون درمان سرپایی کودکان در کلینیک دندان‌پزشکی چالشی بزرگ برای دانشجویان دوره‌های عمومی و تخصصی دندان‌پزشکی و والدین کودکان بوده است؛ به طوری که درصد زیادی از والدین از ترس عدم همکاری کودک خود با دندان‌پزشک از بردن کودک به کلینیک دندان‌پزشکی اجتناب می‌کنند و در نهایت در موقعی که پوسیدگی دندان‌ها پیشرفت نمود و درد

دربیافت کردند، مورد پرسش واقع شدند.

کودکان و نوجوانانی که به دلیل صغر سن یا مشکلات جسمی و یا روانی، توانایی پذیرش درمان‌های دندان‌پزشکی را روی صندلی دندان‌پزشکی نداشتند و از طرفی مطابق نظر متخصص بیهوشی، استفاده از نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی برای آن‌ها ممکن بود، پس از آن که والدین آن‌ها فرم رضایت‌نامه آگاهانه را مطالعه و امضا نمودند، برای درمان پذیرفته شدند.

پس از انجام مشاوره‌های لازم با پزشکان متخصص کودکان و نیز پس از درخواست و بررسی آزمایش‌های هماتولوژی (شامل شمارش گلبولی و پلاکت‌ها، زمان سیلان و انقاد) القای بیهوشی توسط نستونال و سوکسینل کولین انجام شد و ادامه بیهوشی با دیازپام، فنتالین، پتیدین، نیتروس اکسید و اکسیژن و پروپوفول صورت گرفت. درمان‌های دندان‌پزشکی، بسته به نیاز بیمار، شامل طیف وسیعی از فلورایدترایپی دندان‌ها تا درمان‌های پالپ و کشیدن دندان‌های غیر قابل نگهداری بود و توسط دستیاران سال‌های دوم و سوم و تحت نظرات نویسنده‌گان این مقاله انجام می‌گرفت.

در پایان درمان‌ها و پس از ترخیص کودک از ریکاوری، پرسشنامه مربوط به نظر و رضایتمندی والدین توسط آن‌ها کامل می‌گردید. این پرسشنامه شامل سه سؤال برای والدین بود؛ در سوال اول از آن‌ها پرسیده شده بود که آیا اطلاعات کافی درباره روش درمان دندان‌پزشکی با بیهوشی دریافت کرده‌اند؟ در سؤال دوم پرسش شده بود که اگر کودکتان دوباره نیاز به درمان دندان‌پزشکی داشت، آیا ترجیح می‌دهید بدون بیهوشی درمان شود یا با بیهوشی و نیتروس اکسید؟ در سؤال سوم از والدین خواسته شده بود تا میزان کاهش اضطراب و میزان آرامبخشی در کودک خود را در طی درمان با استفاده از مقياس VAS (Visual analog scale) مشخص نمایند. این مقياس از خیلی بد تا خیلی خوب قابلیت امتیازدهی دارد و در مطالعات مشابه استفاده شده است (۷، ۶). به طور معمول VAS یک خط به طول ۱۰ سانتی‌متر است که به ده قسمت

در ژاپن از ۲۹ مرکز آموزشی دندان‌پزشکی کودکان، ۱۶ مرکز در ارایه خدمات آموزشی درمانی دندان‌پزشکی از کاهش سطح هوشیاری (Sedation) با نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی استفاده می‌کنند (۴).

در ایران نیز طی سالیان اخیر در شهرهای تهران، مشهد، اصفهان و تبریز کلینیک‌های دانشگاهی ارایه کننده خدمات آموزشی درمانی دندان‌پزشکی کودکان، تمایل به درمان دندان‌های کودکان با استفاده از نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی از خود نشان داده‌اند (۵).

نظر به اهمیت موضوع، در برنامه آموزشی دوره تخصصی رشته دندان‌پزشکی کودکان مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درسی عملی تحت عنوان «درمان کودکان با نیازهای خاص» در نظر گرفته شده است که در بخشی از آن دستیاران باید در صورت وجود امکانات، درمان‌های دندان‌پزشکی را تحت تجویز داروهای آرامبخش و تحت بیهوشی آموزش بینند و این مهم در دانشکده دندان‌پزشکی کرمان تا حدی تحقق یافته است. اما در خصوص نحوه آموزش درس عملی «درمان کودکان با نیازهای خاص» تاکنون پژوهشی از سوی دانشکده‌های دندان‌پزشکی منتشر نشده است که بتوان به آن‌ها اشاره نمود.

هدف از پژوهش حاضر بررسی کارامدی این روش به عنوان یک روش برتر در آموزش دستیاران تخصصی رشته دندان‌پزشکی کودکان، از دید والدین به عنوان دریافت کنندگان خدمات بود.

روش کار

این مطالعه مقطعی توصیفی از زمستان ۱۳۸۸ تا پایان سال ۱۳۸۹ در بخش کودکان دانشکده دندان‌پزشکی کرمان انجام شد؛ در طی آن، والدین ۳۰ کودک و نوجوان ۴ تا ۱۶ ساله (۱۸ پسر و ۱۲ دختر) که در پذیرش درمان‌های دندان‌پزشکی غیر همکار بودند و درمان‌های دندان‌پزشکی را به کمک گاز نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی در دانشکده دندان‌پزشکی

از بیماران مورد بررسی، ۱۷ نفر (۵۶/۶۷ درصد) در سنین زیر ده سال و ۱۳ نفر (۴۳/۳۳ درصد) ده ساله یا بزرگتر بودند. همچنین، ۱۴ نفر (۴۶/۶۷ درصد) به دلیل ابتلا به فلج مغزی (Cerebral palsy) یا CP، ۱۲ نفر (۴۰/۰۰ درصد) به دلیل صغر سن و عدم همکاری در کلینیک دندانپزشکی و ۴ نفر (۱۳/۳۳ درصد) به دلیل اوتیسم (Autism) تحت درمان با بیهوشی عمومی و نیتروس اکساید قرار گرفتند.

توزیع فراوانی نوع درمان‌های انجام گرفته برای کودکان مورد مطالعه در جدول ۱، توزیع فراوانی چگونگی پاسخ والدین کودکان مورد بررسی به سؤالات پرسشنامه در جداول ۲ و ۳ و توزیع فراوانی میزان کاهش اضطراب و میزان آرامبخشی در کودکان مورد مطالعه از دیدگاه والدین آنان در جدول ۴ قابل مشاهده است.

جدول ۱: توزیع فراوانی کودکان درمان شده با نیتروس اکساید و بیهوشی عمومی بر حسب نوع درمان انجام شده

تعداد	نوع درمان
۳۰ بیمار	بروساز و فلوراید تراپی همه دندان‌ها
۱۴۷ دندان در دهان ۳۰ بیمار	کشیدن دندان‌های شیری و یا دائمی غیر قابل نگهداری
۱۳۲ دندان در دهان ۳۰ بیمار	درمان پالپ دندان‌های شیری و یا دائمی جوان
۱۶۸ دندان در دهان ۳۰ بیمار	درمان ترمیمی دندان‌های شیری و یا دائمی جوان (با یا بدون درمان پالپ)
۹۵ دندان در دهان ۱۷ بیمار	نصب روکش استیل (SSC) روی دندان شیری

جدول ۲: توزیع فراوانی والدین کودکان تحت درمان بر حسب چگونگی پاسخ آن‌ها به سؤال «آیا اطلاعات کافی در خصوص روش درمان دندانپزشکی کودکان با نیتروس اکساید و بیهوشی دریافت کرده‌اید؟»

پاسخ خیر	پاسخ بلی		درصد	تعداد	والدین
	درصد	تعداد			
۱۱/۱۱	۲	۸۸/۸۹	۱۶	۶۰	۱۸ والدین پسران
۰/۰	۰	۱۰۰	۱۲	۴۰	۱۲ والدین دختران
۶/۶۷	۲	۹۳/۳۳	۲۸	۱۰۰	۳۰ جمع

جدول ۳: توزیع فراوانی والدین کودکان تحت درمان بر حسب چگونگی پاسخ آن‌ها به سؤال «اگر کودکان دوباره نیاز به درمان دندانپزشکی داشت، آیا ترجیح می‌دهید با بیهوشی و نیتروس اکساید درمان شود؟»

پاسخ خیر	پاسخ بلی		درصد	تعداد	والدین
	درصد	تعداد			
۲۲/۲۲	۴	۷۷/۷۸	۱۴	۶۰	۱۸ والدین پسران
۸/۳۳	۱	۹۱/۹۷	۱۱	۴۰	۱۲ والدین دختران
۱۶/۶۷	۵	۸۳/۳۳	۲۵	۱۰۰	۳۰ جمع

جدول ۴: توزیع فراوانی میزان کاهش اضطراب و آرامبخشی کودکان درمان شده با نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی بر اساس نمره‌دهی والدین خود

درصد	تعداد کودکان	نمره کاهش اضطراب
۴۶/۶۶	۱۴	۱۰
۲۰	۶	۹
۲۰	۶	۸
۷/۶۷	۲	۷
۷/۶۷	۲	۶
۰/۰۰	۰	۵ و کمتر از پنج
۱۰۰	۳۰	جمع

کاهش اضطراب فرزند خود را بسیار خوب یا خوب ارزیابی کردند. اما نتایج یک مطالعه آزمایشی منتشر نشده که در بخش تخصصی دندانپزشکی کودکان دانشکده کرمان انجام شد، نشان داد که والدین میزان اضطراب و ترس فرزندان خود را طی درمان دندانپزشکی سرپایی، زیاد توصیف کردند و حدود ۶۰ درصد از آنها از این جهت از درمان رضایت نداشتند.

رضوی و پورتاجی که پذیرش تکنیک‌های کترل رفتاری از سوی مادران مراجعه کننده به بخش کودکان دانشکده دندانپزشکی قزوین را بررسی نمودند، نتیجه گرفتند که پذیرش مادران در مورد تکنیک جداکردن والد از کودک ۱۰۰ درصد، روش کترل صدا ۹۲ درصد، گذاشتن دست روی دهان کودک (Hand Over Mouth) ۵۰ درصد و بیهوشی عمومی ۳۰ درصد بوده است (۱۰).

همچنین Chen و همکاران ۳۰ کودک ۱۹ ماهه تا ۱۴ ساله سالم و یا عقب مانده ذهنی را با بیهوشی عمومی درمان دندانپزشکی نمودند. آنها در نتایج خود دریافتند که این نوع درمان یک روش کترل رفتاری بی‌خطر و مؤثر برای درمان دندان‌های کودکان غیرهمکار است (۱۱).

Luis و همکاران هم پذیرش روش‌های کترل رفتاری از سوی والدین اسپانیایی را بررسی نمودند. نتایج آنها نشان داد که Tell-show-do پذیرفته‌ترین و دست روی دهان غیر مقبول‌ترین روش بوده و استفاده از نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی در محدوده قابل قبول قرار داشته است (۱۲).

بحث و نتیجه‌گیری

در این مطالعه میزان رضایتمندی والدین از درمان دندانپزشکی کودکان غیر همکار توسط دستیاران تخصصی، پس از کاربرد گاز نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی بررسی شد. نتایج نشان داد که اکثریت والدین از انجام این شیوه درمانی توسط دستیاران رضایت داشته‌اند.

جعفرزاده و همکاران نگرش والدین ایرانی نسبت به شیوه‌های مختلف کترل رفتار کودکان در کلینیک دندانپزشکی را در والدین بررسی نمودند و نتیجه گرفتند که مقبول‌ترین تکنیک از دیدگاه والدین Tell-show-do و غیر قابل قبول‌ترین روش از دیدگاه آنان، Passive restrain بوده و کاربرد نیتروس اکسید و بیهوشی عمومی در دامنه قابل قبول قرار داشته است (۸).

از سوی دیگر، رضایی‌فر و همکاران رضایتمندی والدین از انجام درمان دندانپزشکی تحت بیهوشی عمومی را بررسی نمودند و بیان کردند که میزان رضایت بیش از ۸۰ درصد والدین بالاتر از حد متوسط بوده است؛ در این مطالعه، بیش از ۴۵ درصد والدین عدم ترس کودک را عمدت‌ترین مزیت این روش درمان در مقایسه با درمان به همراه بی‌حسی موضعی دانستند (۹).

مطالعه اخیر نیز نشان داد که بیش از ۸۰ درصد والدین موافق کاربرد مجدد بیهوشی و نیتروس اکسید برای فرزند خود به هنگام درمان دندانپزشکی توسط دستیاران بودند و میزان

سپاسگزاری

این پژوهش در چارچوب طرح تحقیقاتی مصوب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کرمان و با پشتیبانی مالی آن معاونت انجام شده و ملاحظات اخلاقی آن نیز با شماره K/88/105 مورد تأیید کمیته اخلاق در پژوهش آن معاونت قرار گرفته است. همچنین، مطالعه حاضر از سوی جشنواره درون دانشگاهی شهید مطهری در اردیبهشت ۱۳۹۰ به عنوان فرایند برتر در ارتقای کیفیت آموزش شناخته شده و مجری طرح، نویسنده مسؤول مقاله حاضر، لوح تقدیر دریافت کرده است که بدین‌وسیله از مسؤولین امر تشکر می‌گردد.

References:

1. McDonald AD, Avery DA, Dean JA. Text Book of Dentistry for the child and adolescent. 8th ed. Newyork: Mosby Publishing Company; 2011: 254-57.
2. Ni Chaollai A, Robertson S. An evaluation of paediatric dental general anaesthesia in Yorkshire and the Humber. British Dental Journal 2010; 209(20).
3. Klingberg G. Specialist paediatric dentistry in Sweden 2008 – a 25 year perspective. International Journal of Paediatric Dentistry 2010; 20(5):313-21.
4. Takeuchi L, Kuratani N, Hoshijima H, Kikuchi H. Survey of pediatric sedation in Japan—results of questionnaire to universities of dentistry. Masui 2010; 59(12):1529-33.
5. Gharavi M, Soltani Gh. Evaluation of general anaesthesia in paediatric dental procedures. Journal of Mashhad Dental School 2008; 32(1): 41-6. [In Persian]
6. Rodd HR, Abdul-Karim A. Seeking children's perspectives in the management of visible enamel defects. International Journal of Paediatric Dentistry 2011; 21(2):89-95.
7. Vieira AGF, Lawrence HP. A visual analog scale for measuring dental fluorosis severity. The Journal American Dental Association 2005; 136(7):895-901.
8. Jafarzadeh M, Eshghi A, Ahmadi S. Altitude of the Iranian parents to behavior management in pediatric dentistry. Abstract book of 8th International Congress of Iranian Association of pediatric Dentistry. 2009: 107. [In Persian]
9. Rezaifar M, Eshghi A, Eftekhari M. Altitude and satisfaction by the parents of General Dental Anaesthesia. Abstract book of 8th International Congress of Iranian Association of pediatric Dentistry. 2009:108. [In Persian]
10. Razavi Sh, Pourtaji B. Determining the behaviour management technique's acceptance of mothers referred to the department of pediatric dentistry in Qazvin. Journal of Qazvin University Medical Sciences 2009; 13(3): 81-6. [In Persian]
11. Chen X, Liu Y, Jin SF, et al. Results of 30 children treated under dental general anesthesia in pediatric dentistry. Shanghai Kou Qiang Yi Xue 2008; 17(6): 591-4.
12. Luis de Leon J, Guinot Jimeno F, Bellet Dalmau LJ. Acceptance by Spanish parents of behaviour management techniques used in paediatric dentistry. Eur Arch Paediatr Dent 2010; 11(4):175-8.

در مجموع نتایج مطالعه حاضر، یافته‌های بیشتر مطالعات مشابه را تأیید کرد که انجام درمان‌های دندان‌پزشکی برای کودکان کم سن و کودکان ناتوان ذهنی و جسمی قادر توانایی همکاری، با بیهوشی و کاربرد گاز نیتروس اکسید یک روش مناسب برای آموزش دستیاران تخصصی و قابل پذیرش از سوی والدین می‌باشد.

از این رو، راهاندازی و تجهیز مراکزی جهت درمان این گروه کودکان در دانشکده‌های دندان‌پزشکی کشور از ضروریات لازم برای ارتقای کیفیت آموزش دانشجویان دوره‌های تخصصی دندان‌پزشکی و رفاه حال بیماران است.

Evaluation of a Novel Educational and Therapeutic Method at Department of Pedodontics, Kerman School of Dentistry, Iran, According to the Parents` View

**Hamid Reza Poureslami^{1*}, Fatemeh Jahanimoghadam², Fatemeh Sadat Sajadi², Elham Farokhgiso²
Lily Shafiee², Ali Barkhori³**

1.Specialist in Pediatric Dentistry, Associate Professor, Department of Pediatric Dentistry, Oral and Dental Research Center, School of Dentistry, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

2.Specialist in Pediatric Dentistry, Assistant Professor, Department of Pediatric Dentistry, School of Dentistry, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

3.Anesthesiologist, Assistant Professor, Department of Anesthesia, School of Medicine, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

• Received: 2 May, 2012

• Received Corrected Version: 16 Jul, 2012

• Accepted: 14 Aug, 2012

Background & Objective: Behavior management of preschool children and disabled children is a challenge for dental students and dentists in dental clinics. This challenge affects the quality and quantity of the treatment options and in some cases the parents are not satisfied with the treatments. This study was conducted to evaluate the efficacy of dental treatment under sedation and general anesthesia, as a novel method, in improvement of quality and quantity of education of dental students. This was achieved by the evaluation of acceptance and satisfaction of the parents of pediatric patients.

Methods: In this descriptive and cross-sectional study in Kerman School of Dentistry, Iran, 30 children and adolescents, 4.5 to 16 years of age, who had not been admitted to the dental clinics, received dental treatments under general anesthesia and by use of nitrous oxide at the department of pediatric dentistry. Then, the acceptance and satisfaction of their parents were evaluated by a questionnaire. The data were analyzed by SPSS 16 software and descriptive statistic methods.

Results: The data showed more than 80% of the parents were satisfied and believed that their children did not have anxiety in comparison to previous visits (96% of them gave 8-10 scores). Most treatments were tooth restoration and tooth extraction.

Conclusion: This procedure, as a novel educational method, is comfortable for pediatric patients and satisfies their parents, so it is recommendable for educational dental clinics.

Key Words: Satisfaction, Pediatric dentistry, General anesthesia, Iran, Parents

*Correspondence: Department of Pediatric Dentistry, School of Dentistry, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran
• Tel: (+98) 341 211 8074 • Fax: (+98) 341 211 8073 • Email: hamid42pour@yahoo.com